

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

271

Zarządzanie finansami firm – teoria i praktyka

Tom 2



Redaktorzy naukowi

**Adam Kopiński, Tomasz Słoński,
Bożena Ryszawska**



Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2012

Redaktorzy Wydawnictwa: Elżbieta Kozuchowska, Aleksandra Śliwka

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Justyna Mroczkowska

Łamanie: Adam Dębski

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:

www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,

The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,

a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon

http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się na stronie internetowej Wydawnictwa

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiejkolwiek formie wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2012

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-219-2 (całość)

ISBN 978-83-7695-227-7 t. 2

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Aneta Michalak: Wybrane aspekty finansowania inwestycji rozwojowych w branżach kapitałochłonnych	11
Grzegorz Mikołajewicz: Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR), etyka biznesu i wartości korporacyjne	23
Sebastian Moskal: Zastosowanie instrumentu <i>credit default swap</i> do szacowania stopy wolnej od ryzyka na potrzeby wyceny wartości przedsiębiorstwa	34
Krzysztof Możejko: Efektywność analizy portfelowej w zmiennych warunkach inwestycyjnych	47
Rafał Nagaj: Analysis of public finances in Poland and the EU during the financial/economic crisis in 2008-2010	60
Witold Niedzielski: Najem długoterminowy samochodów jako alternatywa dla leasingu. Studium przypadku	71
Jarosław Nowicki: Szacowanie stopy podatku dochodowego w wycenie przedsiębiorstw niebędących spółkami kapitałowymi	83
Józef Osoba, Marcin Czarnacki: Wykorzystanie <i>mezzanine capital</i> w zrównoważonym modelu struktury kapitału przedsiębiorstwa	92
Dorota Ostrowska: Sprawność zarządzania środkami finansowymi uczestników rynku emerytalnego w Polsce	107
Przemysław Panfil: Przyjmowanie przez ministra finansów środków w depozyt lub w zarządzanie. Wnioski <i>de lege lata</i>	118
Marek Pauka, Paweł Prędkiewicz: Zagadka dyskonta w wycenach zamkniętych funduszy inwestycyjnych z perspektywy inwestora	127
Agnieszka Piechocka-Kaluźna: Znaczenie współczynnika wypłacalności jako miernika bezpieczeństwa funkcjonowania banków komercyjnych ...	141
Katarzyna Prędkiewicz: Is it possible to measure a funding gap?	152
Katarzyna Prędkiewicz: Limity inwestycyjne funduszy <i>venture capitals</i> i aniołów biznesu	160
Katarzyna Prędkiewicz, Hanna Sikacz: Analiza płynności statycznej grup kapitałowych na przykładzie przemysłu metalowego	170
Anna Pyka: Zewnętrzne formy finansowania działalności operacyjnej oraz inwestycji w małych i średnich przedsiębiorstwach w okresie kryzysu gospodarczego	183
Anna Pyka: Motywy emisji „obligacji węglowych” jako specyficznych obligacji korporacyjnych opartych na świadczeniach niepieniężnych	193
Anna Rosa, Wojciech Rosa: The impact of seasonality on the level of working capital needs	203

Jerzy Różański, Jakub Marszałek: Struktura finansowania firm rodzinnych na przykładzie przedsiębiorstw regionu łódzkiego	215
Jerzy Różański, Dorota Starzyńska: Finansowe i pozafinansowe czynniki rozwoju przedsiębiorstw rodzinnych w regionie łódzkim	226
Józef Rudnicki: Can stock splits generate abnormal stock performance in post-crisis era? Evidence from the New York Stock Exchange.....	237
Włodzimierz Rudny: Model biznesu w procesie tworzenia wartości.....	248
Iwona Sajewska, Artur Stefański: Źródła finansowania wybranych przedsiębiorzeń w zakresie produkcji energii z zasobów odnawialnych w Polsce	259
Alicja Sekuła: Property revenues (PRS) and expenditures of local government units (LGUS) in Poland	270
Paweł Sekuła: Empiryczny test strategii fundamentalnej.....	280
Przemysław Siudak: Wpływ Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na sektor finansów publicznych	290
Tomasz Skica: Efektywność działania jednostek samorządu terytorialnego .	306
Michał Soliwoda: Rzeczowe aktywa trwałe a cykl inkasa należności, obrotu zapasami i regulowania zobowiązań	317
Dorota Starzyńska, Jakub Marszałek: Bariery finansowania firm rodzinnych na przykładzie przedsiębiorstw regionu łódzkiego	327
Wacława Starzyńska, Justyna Wiktorowicz: Czy zamówienia publiczne sprzyjają innowacyjności przedsiębiorstw?	336
Artur Stefański: Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej spółek giełdowych a cena rynkowa akcji.....	346
Igor Styn: Zakres wykorzystania funduszy pomocowych w finansowaniu inwestycji w odnawialne źródła energii w Polsce w stosunku do potrzeb inwestycyjnych	355
Alina Szewc-Rogalska: Wykup akcji własnych przez spółki giełdowe jako forma dystrybucji wartości dla akcjonariuszy	365
Piotr Szkudlarek: Inwestycje operatorów telekomunikacyjnych jako czynnik ograniczania wykluczenia cyfrowego w Polsce.....	374
Aneta Szóstek: Nabywanie nieruchomości w Polsce przez inwestorów zagranicznych.....	383
Piotr Szymański: Propozycja nowego standardu wartości uwzględniającego koszty zewnętrzne	394
Tomasz Śpiewak: Kierunki modyfikacji metody Baumola zarządzania środkami pieniężnymi – model linii kredytowej.....	406
Beata Trzaskuś-Zak: Budowa modelu prognostycznego należności spłacanych terminowo metodą harmoniczną i metoda Kleina.....	418
Dariusz Urban: Państwowe fundusze majątkowe jako inwestor finansowy ..	434
Ewa Widz: Efektywność wyceny rynkowej kontraktów futures na kurs euro na GPW w Warszawie	443

Paweł Wnuczak: Stopa zwrotu z kapitałów własnych (ROE) jako jedna z podstawowych determinant kreacji wartości przedsiębiorstwa	454
Robert Wolański: Zakres wykorzystania preferencji podatkowych w podatku dochodowym przez małe i średnie przedsiębiorstwa.....	467
Justyna Zabawa: Zastosowanie metody AHP w procesie finansowania inwestycji w odnawialne źródła energii	475
Dariusz Zawadka: Aktywność funduszy <i>venture capital</i> w ramach alternatywnych systemów obrotu	488
Danuta Zawadzka, Ewa Szafraniec-Siluta: Samofinansowanie produkcji rolniczej a poziom aktywności inwestycyjnej towarowych gospodarstw rolnych – analiza porównawcza sytuacji w Polsce na tle Unii Europejskiej.....	498
Grzegorz Zimon: Zarządzanie zapasami w przedsiębiorstwach tworzących zintegrowany system dostaw	509
Aleksandra Zygmunt: Analiza płynności finansowej spółek giełdowych branży przemysłu spożywczego w Polsce.....	519

Summaries

Aneta Michalak: Chosen aspects of financing development investments in capital-consuming industries.....	22
Grzegorz Mikołajewicz: Corporate Social Responsibility (CSR), business ethics and corporate values.....	33
Sebastian Moskal: Application of credit default swap in order to estimate risk free rate in the process of company's valuation	46
Krzysztof Możejko: Effectiveness of portfolio analysis in variable conditions on capital markets	59
Rafał Nagaj: Analiza finansów publicznych w Polsce i Unii Europejskiej w czasie kryzysu finansowego i gospodarczego w latach 2008-2010.....	70
Witold Niedzielski: Long-term rent with fleet management as an alternative for lease of cars. Case study	82
Jarosław Nowicki: Estimating the income tax rate in valuation of other enterprises than limited liability or joint-stock companies	91
Józef Osoba, Marcin Czarnacki: The use of mezzanine capital in an equilibrium model of capital structure of an enterprise.....	106
Dorota Ostrowska: Quality management of the pension market participants' financial means in Poland.....	117
Przemysław Panfil: The rules of free funds transfer to the Minister of Finance in the deposit or management – attempt to assess	126
Marek Pauka, Paweł Prędkiewicz: Mystery of discount in valuations of closed-end funds from the investor's perspective	140

Agnieszka Piechocka-Kaluźna: The role of insolvency ratio in assessing safety and ability for continuance of commercial banks.....	151
Katarzyna Prędkiewicz: Czy można zbadać lukę finansową?	159
Katarzyna Prędkiewicz: Venture capital and business angels investment limits	169
Katarzyna Prędkiewicz, Hanna Sikacz: Analysis of static financial liquidity in capital groups on the example of metal industry	182
Anna Pyka: External forms of working-capital and capital-expenditure financing for small and medium-sized businesses in times of an economic crisis.....	192
Anna Pyka: The motives for issuing “coal bonds” as a specific corporate bonds based on non-financial benefits	202
Anna Rosa, Wojciech Rosa: Wpływ sezonowości na poziom kapitału obrotowego.....	214
Jerzy Różański, Jakub Marszałek: Family business financial structure analysis of the Łódź region companies.....	225
Jerzy Różański, Dorota Starzyńska: Financial and non-financial factors of family enterprise development in the Łódź region.....	236
Józef Rudnicki: Czy podział akcji może być źródłem ponadprzeciętnych stóp zwrotu w czasach po kryzysie 2007-2009? Przykład Nowojorskiej Giełdy Papierów Wartościowych.....	247
Włodzimierz Rudny: Business model in value creation process	258
Iwona Sajewska, Artur Stefański: Main sources of funding for production ventures energy from renewable resources in Poland	269
Alicja Sekuła: Dochody i wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego	279
Paweł Sekuła: Empirical test of fundamental strategy.....	289
Przemysław Siudak: The influence of “Invest-Park” – Wałbrzych Special Economic Zone on public finance sector	305
Tomasz Skica: Effectiveness of activities of local government units	316
Michał Soliwoda: Tangible fixed assets vs. receivables, turnover and payables conversion cycles	326
Dorota Starzyńska, Jakub Marszałek: Family business financing barriers analysis of the Łódź region companies.....	335
Wacława Starzyńska, Justyna Wiktorowicz: Can public procurement stimulate innovativeness of enterprises?	345
Artur Stefański: Operating cash flow of firms listed on stock exchange and the price of stocks	354
Igor Styn: The scope of aid funds use in financing investments in renewable energy in Poland in comparison to investment needs	364
Alina Szewc-Rogalska: Share repurchase by publicly listed companies as a form of value distribution for shareholders	373

Piotr Szkudlarek: Telecommunication operators' investments as a factor limiting the digital exclusion in Poland	382
Aneta Szóstek: Acquiring properties in Poland by foreign investors	393
Piotr Szymański: The idea of a new standard of value which takes into account the external costs.....	405
Tomasz Śpiewak: Directions of modifications of the Baumol cash management model – line of credit model.....	417
Beata Trzaskus-Żak: Construction of the prognostic model of paid-in-term receivables using the harmonic method and the Klein method.....	433
Dariusz Urban: Sovereign Wealth Funds as a financial investor	442
Ewa Widz: Efficiency of market valuation of euro futures on the Warsaw Stock Exchange.....	453
Paweł Wnuczak: Return on equity (ROE) as one of fundamental determinants of company's value creation	466
Robert Wolański: The scope of the use of tax expenditures in income tax for small and medium enterprises.....	474
Justyna Zabawa: The application of the AHP method in the process of financing renewable energy sources projects.....	487
Dariusz Zawadka: Venture Capital activity in alternative investment markets	497
Danuta Zawadzka, Ewa Szafraniec-Siluta: Self-financing of agricultural production vs. the level of commercial farms' investment activity – comparative analysis of the situation in Poland on the basis of the European Union	508
Grzegorz Zimon: Inventory management in enterprises creating an integrated supply system.....	518
Aleksandra Zygmunt: Financial liquidity analysis of quoted enterprises belonging to food industry in Poland	531

Przemysław Siudak

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy

WPLYW WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFY EKONOMICZNEJ NA SEKTOR FINANSÓW PUBLICZNYCH

Streszczenie: Skutkiem funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych dla systemu finansów publicznych są zarówno określone korzyści, jak i uszczuplenia wpływów tego systemu. Sporządzenie bilansu efektów działalności strefy wymaga zestawienia danych gromadzonych przez Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Finansów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz urzędy miast i gmin, na których terenie znajdują się podstrefy danej strefy, a także podejmowania badań wśród przedsiębiorców prowadzących w niej swoją działalność. Niezbędne jest ponadto przyjęcie określonych założeń. Celem artykułu jest prezentacja bilansu kosztów i korzyści funkcjonowania Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w latach 1998-2008 dla sektora finansów publicznych.

Słowa kluczowe: specjalna strefa ekonomiczna, koszt, bilans.

1. Wstęp

System sprawozdawczości, którym objęte są specjalne strefy ekonomiczne (SSE) w Polsce, opierający się na przekazywaniu Ministerstwu Gospodarki przez spółki zarządzające strefami jedynie danych o wybitnie ilościowym charakterze, jak liczba utworzonych miejsc pracy, wielkość zainwestowanego kapitału albo jego wielkość przypadająca na hektar powierzchni, nie jest w stanie zapewnić skutecznego monitorowania całości efektów funkcjonowania stref. Późne włączenie do systemu informacji o strefach danych będących w posiadaniu Ministerstwa Finansów, a także niewłączanie w ogóle danych pochodzących z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz z gmin, na których terenie znajdują się podstrefy SSE, uniemożliwia Ministerstwu Gospodarki dokonywanie pełnych, bieżących zestawień kosztów i korzyści funkcjonowania każdej ze stref.

2. Elementy bilansu funkcjonowania specjalnej strefy ekonomicznej

Skutkiem działalności stref ekonomicznych, z jednej strony, są dla systemu finansów publicznych określone korzyści, z drugiej zaś – funkcjonowanie tych stref powoduje dodatkowe wydatki lub uszczuplenia wpływów tego systemu.

Podstawowymi kosztami związanymi z funkcjonowaniem stref są:

- udzielona przedsiębiorcom działającym w obszarze stref pomoc publiczna, na którą składają się ulgi i zwolnienia w podatku dochodowym oraz w podatkach i opłatach lokalnych;
- koszty budowy i modernizacji infrastruktury niezbędnej inwestorom, poniesione przez gminy, na których terenie znajdują się podstrefy¹;
- utrata wpływów z podatku dochodowego od spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi.

Koszty powyższe, będące wydatkami lub uszczupleniami wpływów systemu finansów publicznych, mają być rekompensowane przez:

- wpływy z podatku VAT płaconego przez firmy działające w strefie;
- wpływy z podatku od nieruchomości;
- wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych zatrudnionych w strefie;
- zwiększone wpływy do ZUS-u z tytułu narzutów płacowych;
- oszczędności związane ze zmniejszeniem wypłat na zasiłki dla bezrobotnych.

Stworzenie bilansu kosztów i korzyści funkcjonowania Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (WSSE) dla systemu finansów publicznych wymagało sięgnięcia po dane zawarte w:

a) raportach Ministerstwa Gospodarki i Pracy, a następnie Ministerstwa Gospodarki z lat 2004-2009, które obejmują dane z okresu 2001-2008, dotyczących wielkości zatrudnienia w strefie. Informacje o zatrudnieniu z lat 1998-2000 zostały pozyskane w spółce zarządzającej WSSE;

b) sporządzonych przez urzędy centralne, specjalnie na potrzeby podjętych badań, zestawieniach obejmujących:

- zagregowane dane nt. kwot podatku podlegających wpłatom do urzędu skarbowego przez podatników podatku VAT działających w WSSE za lata 2003-2008 (Departament Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów),
- zagregowane kwoty pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom funkcjonującym w obszarze WSSE w latach 2002-2008 (Departament Monitorowania Pomocy Publicznej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów),
- zestawienia sporządzone przez 29 urzędów miast i gmin z 32, w których obszarze na koniec grudnia 2008 r. znajdowały się tereny objęte statusem WSSE, dotyczące wpływów z tytułu podatku od nieruchomości płaconego w poszczególnych latach przez firmy strefowe prowadzące działalność na terenie tych gmin

¹ Pominięto koszty budowy infrastruktury ponoszone przez spółki zarządzające i gestorów mediów, ponieważ jedni i drudzy nie należą do podmiotów sektora finansów publicznych.

oraz sumy wydatków poniesionych przez samorzady na budowę i modernizację infrastruktury umożliwiającej działalność przedsiębiorcom strefowym.

W celu wyliczenia dochodów budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych zatrudnionych przez firmy z WSSE oraz oszczędności tego budżetu z zatrudniania w strefie bezrobotnych posłużono się ankietą skierowaną do pracowników 23 firm². Z 910 ankiet, za których rozprawdzenie odpowiedzi prezesi lub dyrektorzy HR, udało się otrzymać 627 kwestionariuszy ankiet, uzyskując relatywnie wysoką zwrotność, wynoszącą 68,9%. Z punktu widzenia tworzonego bilansu najistotniejsze były odpowiedzi na pytania o:

- wysokość przedziału wynagrodzenia osiąganego przez pracownika;
- źródło pochodzenia pracownika zatrudnionego przez firmę z WSSE (bezrobotny, po szkole, inna firma);
- fakt pobierania zasiłku przez bezrobotnych, zatrudnionych następnie w firmach funkcjonujących w WSSE, i o okres jego pobierania.

W badaniach świadomie pominięto efekty mnożnikowe generowane przez funkcjonowanie firm z obszaru WSSE. Zdecydowała o tym duża liczba podstref analizowanej strefy, każda o otoczeniu różniącym się znacznie pod względem wielkości i uwarunkowań produkcyjnych oraz usługowych efektów mnożnikowych. Zagadnienie powyższe wymaga podjęcia odrębnych, złożonych badań.

Porównanie kosztów z wpływami i oszczędnościami umożliwia stworzenie bilansu funkcjonowania strefy dla systemu finansów publicznych. Konstrukcja odpowiednich zestawień wymagała przyjęcia następujących założeń:

Założenie 1. Firmy, które zainwestowały w obszarze WSSE, nie powstałyby, gdyby nie powołano tej strefy – tym samym nie powstałyby utworzone przez nią miejsca pracy (dotyczy to również miejsc pracy utrzymanych przez firmy, które zostały włączone w obszar danej podstrefy już po rozpoczęciu przez te firmy swojej działalności).

Założenie 2. Zgodnie z wynikami badań ankietowych przeprowadzonych z 627 pracownikami 23 firm funkcjonujących w obszarze WSSE udział bezrobotnych wśród zatrudnionych przez te firmy osiągnął 41%. Dodatkowo przyjęto, że udziały bezrobotnych w strefie były takie, jak wskazane, od początku praktycznego funkcjonowania strefy, tj. od roku 1998, oraz że udział ten kształtował się na tym samym poziomie w kolejnych latach wśród pracowników nowo przyjmowanych do strefy w danym roku.

Założenie 3. Wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle w latach 1997-2008, które przyjęto do obliczeń, przedstawione są w tab. 1.

Założenie 4. Zasiłek dla bezrobotnych wynosił średnio w 1998 r. – 362,97 zł, w 1999 r. – 392 zł, w 2000 r. – 430,17 zł, w 2001 r. – 464,3 zł, w 2002 r. – 483,87 zł, w 2003 r. – 499,87 zł, w 2004 r. – 504 zł, w 2005 r. – 514,52 zł, w 2006 r. – 528,32 zł,

² Ze 116 przedsiębiorstw, które uzyskały zezwolenie do końca 2008 r. na prowadzenie swojej działalności w obszarze WSSE.

w 2007 r. – 536,05 zł, w 2008 r. zaś – 546,18 zł; dodatkowo przyjęto, że w przypadku wszystkich nowo przyjmowanych do pracy bezrobotnych z prawem do zasiłku przysługiwało im prawo pobierania tego zasiłku przez okres 12 miesięcy.

Tabela 1. Wysokość przeciętnych wynagrodzeń brutto w przemyśle w latach 1997-2008

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Wysokość miesięcznego wynagrodzenia brutto	1014,86	1164,41	1598,89	1756,43	1866,51	1911,52
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wysokość miesięcznego wynagrodzenia brutto	1980,73	2123,63	2053,65	2245,95	2450,66	2706,32

Źródło: dane GUS.

Założenie 5. Składka na ubezpieczenie społeczne przyjęta do badań jest prezentowana w tab. 2; w roku 1998 wynosiła 45% podstawy wymiaru zarówno od wysokości wynagrodzenia, jak i pobieranego zasiłku; z kolei w latach 1999-2006 było to 36,59% od wynagrodzenia³ i 32,52% od zasiłku dla bezrobotnych; w okresie 1.07.2007-31.12.2007 r. wysokość składki od wynagrodzenia wynosiła 33,59% i 29,52% od zasiłku dla bezrobotnych⁴, stąd w obliczeniach dla całego roku 2007 przyjęto średnie arytmetyczne wysokości składek z początku i końca tego roku, co wyznacza jej wysokość na poziomie 35,09% od wynagrodzenia i 31,02% od zasiłku dla bezrobotnych; od 1.01.2008 r. obowiązuje składka od wynagrodzenia w wysokości 29,59% i 25,52% od zasiłku dla bezrobotnych.

Tabela 2. Wysokość składek na ubezpieczenia społeczne przyjęta do badań

Wysokość składek	1998	1999-2006	2007	2008
Składka na ubezpieczenie społeczne pracownika,	45%	36,59%	35,09%	29,59%
w tym:	45%	17,88%	17,88%	15,88%
– finansowana przez pracodawcę	0%	18,71%	17,21%	13,71%
– finansowana przez pracownika				
Składka na ubezpieczenie społeczne osoby bezrobotnej	45%	32,52%	31,02%	25,52%

Źródło: opracowanie własne.

Założenie 6. Stany zatrudnienia w WSSE w latach 1998-2008 oraz przyrosty zatrudnienia w stosunku do poprzedniego roku zestawione są w tab. 3.

³ Od 2003 r. składka na ubezpieczenie wypadkowe podlega różnicowaniu, jednak na potrzeby badań przyjęto, że w całym okresie jest na stałym poziomie 1,62%.

⁴ Obniżenie to było wynikiem zmniejszenia wysokości składki rentowej z 13% do 10% (w okresie od 1.07.2007 do 31.12.2007 r.), a następnie do poziomu 6% od 1.01.2008 r.

Tabela 3. Zatrudnienie i jego przyrosty w firmach funkcjonujących w obszarze WSSE w latach 1998-2008

Rok	Stan zatrudnienia na 31.12. danego roku/ przyrost zatrudnienia w st. do poprzedniego roku
1998	210
przyrost w stosunku do 1997	210
1999	1 509
przyrost w stosunku do 1998	1 299
2000	3 517
przyrost w stosunku do 1999	2 008
2001	4 354
przyrost w stosunku do 2000	837
2002	6 098
przyrost w stosunku do 2001	1 744
2003	7 040
przyrost w stosunku do 2002	942
2004	10 786
przyrost w stosunku do 2003	3 746
2005	18 789
przyrost w stosunku do 2004	8 003
2006	22 980
przyrost w stosunku do 2005	4 191
2007	28 673
przyrost w stosunku do 2006	5 693
2008	30 924
przyrost w stosunku do 2007	2 251

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od spółek zarządzających za lata 1998-2000 oraz danych Ministerstwa Gospodarki zawartych w *Informacjach o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych* z lat 2004-2009.

3. Koszty funkcjonowania WSSE

Największym kosztem związanym z funkcjonowaniem WSSE były kwoty pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom funkcjonującym w jej podstrefach⁵. Dane dotyczące wielkości tej pomocy zawiera tab. 4.

Tabela 4. Kwoty (brutto) pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w obszarze WSSE w latach 2002-2008

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Razem
Kwota pomocy	0	0	77 861 879	46 785 236	144 800 495	517 289 184	396 786 728	1 183 523 522

Źródło: dane otrzymane z Departamentu Monitorowania Pomocy Publicznej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

⁵ Na pomoc tę składają się głównie ulgi w podatku dochodowym, ale także – choć w mniejszym stopniu – ulgi w podatkach i opłatach lokalnych.

Nasilenie pomocy publicznej udzielonej w WSSE w poszczególnych latach nie było równomierne. Jej relatywnie niskie wartości w początkowym okresie funkcjonowania strefy to wynik niskich dochodów osiąganych przez przedsiębiorców, którzy dopiero rozpoczynali działalność. Spadek wartości pomocy udzielonej w roku 2008 w stosunku do roku 2007 wydaje się rezultatem kryzysu gospodarczego, który w pierwszej kolejności dotknął branżę motoryzacyjną, dominującą w WSSE⁶.

Kolejna grupa kosztów związana z funkcjonowaniem Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wynika z konieczności budowy infrastruktury niezbędnej inwestorom przez gminy, na których terenie znajdują się podstrefy analizowanej strefy. Zbiorcze zestawienie wydatków na ten cel, poniesionych przez 29 gmin w poszczególnych latach, znajduje się w tab. 5.

Tabela 5. Sumy wydatków na budowę infrastruktury strefowej poniesionych przez gminy objęte obszarem WSSE w latach 1998-2008

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kwota pomocy	684 470	2 159 265	160 544	1 003 422	4 921 871	15 211 462
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	
Kwota pomocy	1 255 214	23 595 828	28 039 582	30 018 356	13 954 426	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z 29 urzędów miast i gmin, na których terenie w 2008 r. znajdowały się podstrefy WSSE.

Nie zawsze jest tak, że wysokie nakłady na budowę infrastruktury, poniesione w przeszłości, ze względu na znaczne rezerwy głównych instalacji zwalniają gminę z konieczności ponoszenia zwiększonych wydatków na ten cel w późniejszych okresach. Widać to na przykładzie takich gmin, jak: Dzierżoniów, Żarów, Oława. Sytuacja taka jest wynikiem większego, niż oczekiwano zainteresowania inwestowaniem w danej podstrefie. Generalnie jednak malejąca dynamika wydatków na budowę infrastruktury wskazuje na następujące bezpośrednio potem osiągnięcie przez podstrefę docelowego stanu zagospodarowania.

Ostatnią uwzględnioną w bilansie pozycją kosztów związanych z funkcjonowaniem WSSE jest kwota zwolnień od podatku dochodowego od osób prawnych na rzecz spółki zarządzającej w części wydatkowanej na cele rozwoju strefy⁷. Uszczuplenia, jakie z tego tytułu poniósł budżet państwa od początku funkcjonowania WSSE do końca 2008 r., wyniosły w sumie 23,91 mln zł⁸.

⁶ Łączna kwota pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom z obszaru WSSE była najwyższa spośród wszystkich polskich SSE. W drugiej, kolejnej pod tym względem Katowickiej SSE wyniosła ona 1 328 975 131 zł. Najmniej natomiast w analizowanym okresie skorzystali przedsiębiorcy z Kamiennogórskiej SSE – 26 812 878 zł.

⁷ Dotyczy to w szczególności nakładów na budowę infrastruktury oraz wydatków na promocję.

⁸ Suma utraconych wpływów przez budżet państwa z tego tytułu od wszystkich spółek zarządzających od początku funkcjonowania każdej ze stref do końca 2008 r. wyniosła 200,78 mln zł. W większym stopniu od spółki zarządzającej WSSE skorzystały jeszcze spółki zarządzające

4. Korzyści funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych

W założeniach największą korzyścią dla systemu finansów publicznych wynikającą z funkcjonowania SSE miały być wpływy z tytułu podatku VAT, płaconego przez firmy działające w ich obszarach. Podobne założenie dotyczyło również WSSE. Pełne zestawienie z lat 2003-2008 zagregowanych dla tej strefy kwot podatku od towarów i usług wpłaconych do urzędów skarbowych przedstawiono w tab. 6.

Tabela 6. Kwoty podatku VAT podlegające wpłacie do urzędu skarbowego w latach 2003-2008

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Razem
Kwota podatku VAT	100 788 689	319 744 453	420 834 794	463 013 930	478 206 481	459 626 578	2 242 214 925

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Departamentu Podatku od Towarów i Usług.

Przedsiębiorcy funkcjonujący w obszarze WSSE łącznie w latach 2003-2008 przysporzyli budżetowi państwa z tytułu zapłaconego podatku VAT 2 242 214 925 zł. Natomiast kwota omawianego podatku uzyskana w analogicznym okresie od przedsiębiorców prowadzących działalność we wszystkich 14 polskich SSE to 13 806 169 205 zł. Wskazany wynik WSSE w obszarze generowania wpływów z podatku VAT uplasował WSSE na trzeciej pozycji, za Katowicką SSE (3 529 354 183 zł) i Łódzką SSE (2 702 550 653 zł).

Wzrost dochodów z podatku VAT uzyskiwanych z WSSE w poszczególnych latach nie był równomierny. W roku 2004 dochody te były ponadtrzykrotnie wyższe od tych z roku 2003. Jednak w roku 2005 w stosunku do poprzedniego wzrosły jedynie o 31,6%. W kolejnym, 2006 roku ich dynamika uległa ponownemu zmniejszeniu, osiągając zaledwie 10% względem roku 2005. W roku 2007 notuje się kolejny spadek dynamiki dochodów z podatku VAT do zaledwie niewiele ponad 3% względem roku poprzedniego. Natomiast w roku 2008 odnotowano wręcz spadek dochodów, które zmniejszyły się o 3,9% w stosunku do roku 2007. Ten stan odzwierciedla spowolnienie procesów gospodarczych zachodzących w strefie, wywołane kryzysem z roku 2008.

Kolejną pozycją po stronie korzyści jako wyniku działalności WSSE są wpływy z podatku od nieruchomości, zapłaconego przez przedsiębiorców gminom, na których terenie znajdują się podstrefy analizowanej strefy. Realnym przyrostem dochodów gmin z tego tytułu są jednak tylko wpłaty od firm, które przed utworzeniem podstrefy nie prowadziły swojej działalności na terenie danej gminy, w przeciwieństwie do firm, które wcześniej, jeszcze przed ich objęciem strefą, płaciły taki podatek. Znajduje to odzwierciedlenie w danych przedstawionych w tab. 7, gdzie zesta-

Kostrzyńsko-Słubicką SSE – 65,20 mln zł i Mielecką SSE (29,07), natomiast w najmniejszym stopniu Warmińsko-Mazurską SSE (0,80) i Kamiennogórską SSE (1,66).

wiono zagregowane kwoty dochodów z podatku od nieruchomości gmin objętych obszarem WSSE z lat 1998-2008.

Tabela 7. Kwoty podatku od nieruchomości na rzecz gmin, w których obszarze funkcjonują podstrefy WSSE

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kwota	3 588 538	3 921 473	4 375 169	6 234 731	9 236 796	9 438 350
Rok	2004	2005	2006	2007	2008*	Razem
Kwota	8 946 228	9 485 239	12 493 223	14 971 859	10 316 405	93 008 011

* dane z większości urzędów obejmowały kwoty podatku od nieruchomości pozyskane do 30.06.2008 r.

Źródło: badania własne.

Wysokości kwot z tytułu podatku od nieruchomości są pochodną wielkości obszarów podstref wchodzących w skład danej strefy, stopnia jej zagospodarowania, stawek tego podatku przyjętych przez poszczególne gminy oraz odpowiednio wczesnego zagospodarowania. Dlatego też nie jest zaskoczeniem, że największe wpływy z podatku od nieruchomości osiągnęły gminy włączone odpowiednio szybko w obręb największych stref, do których należy też WSSE. Łączne wpływy do budżetów gmin objętych obszarem tej strefy osiągnęły w latach 1998-2008 wartość 93 008 011 zł. Było to mniej jedynie od sumy dochodów gmin wchodzących w skład Katowickiej SSE (197 420 317 zł) oraz Tarnobrzeskiej SSE (108 251 735 zł). Narastające w kolejnych latach kwoty podatku od nieruchomości pozyskiwanego przez gminy objęte obszarem WSSE uzasadniają celowość utworzenia na ich terenie podstref tej strefy oraz wskazują możliwość trwałego utrzymania rosnącego trendu pozyskiwania dochodu z analizowanego podatku przez budżety odpowiednich gmin.

5. Bilans

Zestawione w tabelach 4-7 wielkości stały się podstawą konstrukcji bilansu kosztów i korzyści WSSE. Bilans ten przedstawiono w tab. 8.

Wyniki uzyskane jedynie na podstawie danych, które udało się pozyskać z wymienionych wcześniej źródeł, wskazują na dodatni dla systemu finansów publicznych wynik bilansu kosztów i korzyści funkcjonowania WSSE, który osiągnęła ona w latach 1998-2008. Analogiczne badania przeprowadzone na obszarze pozostałych polskich SSE wskazują, że kwota 1 006 784 974 zł wygenerowana przez WSSE jest niższa jedynie od tych, które powstały za sprawą funkcjonowania Katowickiej SSE (2 202 556 359 zł), Łódzkiej SSE (2 131 345 425 zł) oraz Krakowskiego Parku Technologicznego (1 407 939 940 zł).

W bilansie WSSE, podobnie jak i pozostałych SSE, nie są uwzględnione jednak – z powodu braku tworzenia przez Ministerstwo Gospodarki oraz Ministerstwo Finansów odpowiednich zestawień – dane na temat wpływów z tytułu podatku do-

chodowego od osób fizycznych płaconego przez pracowników zatrudnionych w firmach z obszarów SSE. Inną nieuwzględnioną w stworzonym bilansie korzyścią systemu finansów publicznych są wpływy z tytułu narzutów płacowych na rzecz ZUS-u oraz oszczędności wynikające z zatrudnienia w strefie znacznej liczby bezrobotnych, co skutkowało zmniejszeniem zarówno kwot wypłacanych im zasiłków, jak i składek na ubezpieczenia społeczne płaconych za nich przez właściwe miejscowo powiatowe urzędy pracy.

Tabela 8. Bilans kosztów i korzyści dla systemu finansów publicznych funkcjonowania WSSE w latach 1998-2008

KOSZTY (w zł)	
Pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcom	1 183 523 522
Koszty budowy i modernizacji infrastruktury	121 004 440
Utrata wpływów z podatku dochodowego od spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi	23 910 000
Ogółem	1 328 437 962
KORZYŚCI (w zł)	
Wpływy z podatku VAT od firm działających w strefach	2 242 214 925
Dochody gmin z tytułu podatku od nieruchomości zapłaconego przez firmy z obszarów stref zlokalizowanych na terenie tych gmin	93 008 011
Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych zatrudnionych w strefach	b.d.
Zwiększone wpływy do ZUS-u z tytułu narzutów płacowych	b.d.
Oszczędności z tytułu niewypłaconych zasiłków dla bezrobotnych i niewypłaconych składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych	b.d.
Ogółem	2 335 222 936
KORZYŚCI – KOSZTY	1 006 784 974

Źródło: opracowanie własne.

Wyliczenie wpływów i oszczędności z wyżej wymienionych tytułów wymaga przyjęcia dodatkowych założeń w stosunku do tych przedstawionych wcześniej, tj.:

Założenie 7. Miesięczne wynagrodzenia brutto, które osiągają pracownicy firm z WSSE, wskazane przez nich w okresie badań i zaprezentowane w tab. 9, przyjmują konkretne wartości, odpowiednio dla każdego ze wskazanych przedziałów: do 1000 zł: 1000 zł; 1001-2000 zł: 1500 zł; 2001-3000 zł: 2500 zł; 3001-6100 zł: 4550 zł; ponad 6100 zł: 6200 zł.

Tabela 9. Przedziały miesięcznego wynagrodzenia brutto osiąganego przez 614 pracowników firm funkcjonujących w obszarze WSSE

Przedział miesięcznego wynagrodzenia brutto [zł]										Razem
do 1000		1000-2000		2000-3000		3000-6100		ponad 6100		
liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
119	19,4	309	50,3	117	19,1	61	9,9	8	1,3	614

Źródło: opracowanie własne.

Założenie 8. Zaprezentowane wcześniej w tab. 1 przeciętne wynagrodzenia brutto w przemyśle w latach 1998-2008 stały się podstawą wyliczenia wysokości zarobków osiąganych w poprzednich latach względem tych z końca 2008 r.; przyjęto tym samym, że procentowy wzrost zarobków pracowników firm strefowych w kolejnych latach był taki sam, jak wzrost średniego wynagrodzenia w przemyśle. Odbiciem niniejszego założenia są wielkości wynagrodzeń przedstawione w tab. 10.

Tabela 10. Wysokość zarobków pracowników specjalnych stref ekonomicznych osiąganych w 2008 r. w przeliczeniu na lata 1998-2007

Rok	Przeciętne wynagrodzenie brutto w przemyśle		Wynagrodzenie pracownika				
	w zł	dynamika (rok poprzedni = 100)	do 1000 zł	1001-2000 zł	2001-3000 zł	3001-6100 zł	ponad 6100 zł
2008	2 706,32	110,43	1 000,00	1 500,00	2 500,00	4 550,00	6 200,00
2007	2 450,66	109,11	905,53	1 358,30	2 263,83	4 120,17	5 614,30
2006	2 245,95	109,36	829,89	1 244,84	2 074,73	3 776,00	5 145,32
2005	2 053,65	96,70	758,83	1 138,25	1 897,09	3 452,70	4 704,78
2004	2 123,63	107,21	784,69	1 177,04	1 961,73	3 570,35	4 865,10
2003	1 980,73	103,62	731,89	1 097,84	1 829,73	3 330,10	4 537,72
2002	1 911,52	102,41	706,32	1 059,48	1 765,79	3 213,74	4 379,17
2001	1 866,51	106,27	689,69	1 034,53	1 724,21	3 138,07	4 276,05
2000	1 756,43	109,85	649,01	973,52	1 622,53	2 953,00	4 023,86
1999	1 598,89	137,31	590,80	886,20	1 477,00	2 688,13	3 662,95
1998	1 164,41	114,74	430,26	645,38	1 075,64	1 957,66	2 667,59

Źródło: opracowanie własne.

Założenie 9. Progi podatkowe, stopy podatku, koszty uzyskania przychodu oraz wysokość składki zdrowotnej odliczanej od zaliczki na podatek dochodowy przyjęte w obliczeniach przedstawione są w tab. 11.

Tabela 11. Ustawowa wysokość progów podatkowych, stóp podatku dochodowego od osób fizycznych, koszty uzyskania przychodu oraz wysokość składki zdrowotnej odliczanej od zaliczki na podatek dochodowy w latach 1998-2008

Rok	Podstawa obliczania podatku w zł		Podatek wynosi	Koszt uzyskania przychodu	Wysokość składki zdrowotnej
	ponad	do			
1	2	3	4	5	6
1996		16 380	21% podstawy obliczenia minus kwota 218,40 zł	40,95 zł	-
	16 380	32 760	3 221,40 zł + 33% nadwyżki ponad kwotę 16 380 zł		
	32 760		8 626,80 zł + 45% nadwyżki ponad kwotę 32 760 zł		

Tabela 11 (cd.)

1	2	3	4	5	6
1997		20 868	20% podstawy obliczenia minus kwota 278, 20 zł	52,17 zł	-
	20 868	41 736	3 895,40 zł 40 + 32% nadwyżki ponad 20 868 zł		
	41 736		10 573, 16 zł + 44% nadwyżki ponad 41 736 zł		
1998		25 252	19% podstawy obliczenia minus kwota 336, 60 zł	63,13 zł	-
	25 252	50 504	4 461, 28 zł + 30% nadwyżki ponad 25 252 zł		
	50 504		12 036, 88 zł + 40% nadwyżki ponad 50 504 zł		
1999		29 624	19% podstawy obliczenia minus kwota 394, 80 zł	74,06 zł	7,5%
	29 624	59 248	5 233, 76 zł + 30% nadwyżki ponad 29 624 zł		
	59 248		14 120, 96 zł + 40% nadwyżki ponad 59 248 zł		
2000		32 736	19% podstawy obliczenia minus kwota 436,20 zł	81,84 zł	7,5%
	32 736	65 472	5 783,64 zł + 30% nadwyżki ponad 32 736 zł		
	65 472		15 604, 44 zł + 40% nadwyżki ponad 65 472 zł		
2001		37 024	19% podstawy obliczenia minus kwota 439,32 zł	92,56 zł	7,75 %
	37 024	74 048	6 541,24 zł + 30% nadwyżki ponad 37 024 zł		
	74 048		17 648,44 zł + 40% nadwyżki ponad 74 048 zł		
2002		37 024	19% podstawy obliczenia minus kwota 518,16 zł	96,26 zł	7,75%
	37 024	74 048	6 516, 40 zł + 30% nadwyżki ponad 37 024 zł		
	74 048		17 623,60 zł + 40% nadwyżki ponad 74 048 zł		
2003		37 024	19% podstawy obliczenia minus kwota 530,08 zł	99,96 zł	7,75%
	37 024	74 048	6 504, 48 zł + 30% nadwyżki ponad 37 024 zł		
	74 048		17 611,68 zł + 40% nadwyżki ponad 74 048 zł		
2004		37 024	19% podstawy obliczenia minus kwota 530,08 zł	102,25 zł	7,75%
	37 024	74 048	6 504, 48 zł + 30% nadwyżki ponad 37 024 zł		
	74 048		17 611,68 zł + 40% nadwyżki ponad 74 048 zł		

1	2	3	4	5	6
2005		37 024	19% podstawy obliczenia minus kwota 530,08 zł	102,25 zł	7,75%
	37 024	74 048	6 504, 48 zł + 30% nadwyżki ponad 37 024 zł		
	74 048	600 000	17 611,68 zł + 40% nadwyżki ponad 74 048 zł		
	600 000		227 992,48 zł + 50% nadwyżki ponad 600 000 zł		
2006		37 024	19% podstawy obliczenia minus kwota 530,08 zł	102,25 zł	7,75%
	37 024	74 048	6 504, 48 zł + 30% nadwyżki ponad 37 024 zł		
	74 048	600 000	17 611,68 zł + 40% nadwyżki ponad 74 048 zł		
	600 000		227 992,48 zł + 50% nadwyżki ponad 600 000 zł		
2007		43 405	19% podstawy obliczenia minus kwota 572,54 zł	108,50 zł	7,75%
	43 405	85 528	7 674,41 zł + 30% nadwyżki ponad 43 405 zł		
	85 528		20 311,31 zł + 40% nadwyżki ponad 85 528 zł		
2008		44 490	19% podstawy obliczenia minus kwota 586,85 zł	111,25 zł	7,75%
	44 490	85 528	7 866,25 zł + 30% nadwyżki ponad 44 490 zł		
	85 528		20 177,65 zł + 40% nadwyżki ponad 85 528 zł		

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z lat 1996-2008.

Założenie 10. Udziały pracowników osiągających poszczególne przyjęte wysokości zarobków były takie, jak przedstawione w tab. 9, zarówno w okresie badań (wrzesień 2008 r.), jak i we wszystkich wcześniejszych latach ich funkcjonowania.

Założenie 11. Miesięczne przyrosty zatrudnienia w strefie miały regularny charakter i stanowiły 1/12 rocznego przyrostu zatrudnienia w jej obszarze (por. dane z tab. 3); udziały bezrobotnych wśród nowo zatrudnianych w każdym miesiącu były takie same, jak wskazane wcześniej w założeniu 2.

Założenie 12. Przy obliczaniu wielkości kwot oszczędności wynikających z zatrudniania w WSSE bezrobotnych – skutkiem czego było zmniejszenie kwot wypłacanych im zasiłków oraz składek na ubezpieczenia społeczne płaconych za nich przez urzędy pracy – przyjęto, że udziały bezrobotnych, którym nie przysługiwało prawo do pobierania zasiłku, oraz bezrobotnych, którzy go pobierali, są takie, jak wskazane w tab. 12; ponadto przyjęto, że wskazane przez ankietowanych przedziały

czasu pobierania zasiłku przyjmują konkretne okresy, tj. 1-3 miesiące: 2 miesiące; 4-6 miesięcy: 5 miesięcy; 7-9 miesięcy: 8 miesięcy; 10-12 miesięcy: 11 miesięcy⁹.

Tabela 12. Okresy pobierania zasiłku przez bezrobotnych, zatrudnionych następnie w firmach funkcjonujących w obszarze WSSE

Udział osób, które nie pobierały zasiłku (%)	Udział osób pobierających zasiłki (%)				Łącznie
	długość okresu pobierania zasiłku				
	1-3 miesiące	4-6 miesięcy	7-9 miesięcy	10-12 miesięcy	
29,3	17,0	15,6	6,8	31,3	70,7

Źródło: badania własne.

Tabela 13. Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych pracowników firm WSSE, suma wpływów do ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń pracowników firm WSSE, a także suma oszczędności wynikających z niewypłacania zasiłków dla bezrobotnych oraz nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych, którzy znaleźli zatrudnienie w WSSE, z lat 1998-2008 (w zł)

Rok	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych pracowników firm WSSE	Suma wpływów do ZUS z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń pracowników firm WSSE	Suma oszczędności wynikających z niewypłacania zasiłków dla bezrobotnych oraz nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych, którzy znaleźli zatrudnienie w WSSE
1998	164 696	517 217	153 029
1999	676 868	4 638 244	934 311
2000	2 103 232	14 481 532	1 584 894
2001	3 319 213	23 530 360	713 051
2002	4 163 768	32 159 740	1 548 358
2003	5 434 962	41 560 325	863 981
2004	8 481 017	61 151 687	3 464 134
2005	13 266 900	98 598 832	7 555 295
2006	21 820 209	150 178 367	4 062 665
2007	30 667 201	194 494 214	5 536 037
2008	43 810 824	207 724 319	2 136 678
Razem	133 908 891	829 034 837	28 552 434

Źródło: badania własne.

Ze względu na rozbudowaną formę wyliczeń w tab. 13 zestawione są wpływy i oszczędności sektora finansów publicznych ze wskazanych tytułów jedynie

⁹ Tylko taki zabieg umożliwił wyliczenie oszczędności z tytułu niezapłaconego bezrobotnym zasiłku.

w postaci syntetycznych wyników. Wyniki te nie zostały uwzględnione w przedstawionym wcześniej bilansie WSSE. Należy jedynie wyjaśnić, że na przedstawione w kolumnie 3 łączne oszczędności związane z brakiem wypłat zasiłków dla bezrobotnych, którzy zostali pracownikami firm WSSE, składają się: 1) oszczędności wynikające bezpośrednio z niewypłacania zasiłków dla bezrobotnych oraz 2) oszczędności spowodowane brakiem konieczności opłacania przez powiatowe urzędy pracy składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych pobierających zasiłki.

Uwzględnienie w bilansie WSSE wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych pobranego od pracowników zatrudnionych w firmach zlokalizowanych na jej terenie, a także z tytułu narzutów płacowych na rzecz ZUS-u oraz oszczędności wynikających z zatrudniania bezrobotnych pozwala na skonstruowanie pełnego bilansu bezpośrednich kosztów i korzyści tej strefy dla systemu finansów publicznych. Bilans taki zaprezentowano w tab. 14.

Tabela 14. Pełny bilans bezpośrednich kosztów i korzyści systemu finansów publicznych funkcjonowania WSSE w latach 1998-2008

KOSZTY (w zł)	
Pomoc publiczna udzielona przedsiębiorcom	1 183 523 522
Koszty budowy i modernizacji infrastruktury	121 004 440
Utrata wpływów z podatku dochodowego od spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi	23 910 000
Ogółem	1 328 437 962
KORZYŚCI (w zł)	
Wpływy z podatku VAT od firm działających w strefach	2 242 214 925
Dochody gmin z tytułu podatku od nieruchomości zapłaconego przez firmy z obszarów stref zlokalizowanych na terenie tych gmin	93 008 011
Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych zatrudnionych w strefach	133 908 891
Zwiększone wpływy do ZUS-u z tytułu narzutów płacowych	829 034 837
Oszczędności z tytułu niewypłaconych zasiłków dla bezrobotnych i niewypłaconych składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych	28 552 434
Ogółem	3 326 719 098
KORZYŚCI – KOSZTY	1 998 281 136

Źródło: opracowanie własne.

Charakter wielkości, o które uzupełniono końcowy bilans WSSE, powoduje, że nadwyżka dochodów nad kosztami funkcjonowania omawianej strefy w latach 1998-2008 niemal się podwoiła i osiągnęła poziom 1 998 281 136 zł. Analogiczne obliczenia sporządzone dla pozostałych SSE wskazują, że lepsze wyniki pod względem generowania takiej nadwyżki osiągnęły jedynie Katowicka SSE (4 233 180 281 zł) oraz Łódzka SSE (2 808 975 938 zł).

6. Podsumowanie

Skala pozytywnego oddziaływania SSE na sektor finansów publicznych w postaci dodatnich wartości bilansów ich funkcjonowania będzie w przyszłości pochodną następujących czynników: 1) kwot pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w kolejnych latach (będą się one zwiększać wraz z realizowaniem wyższych dochodów przez podmioty strefowe, ale jedynie do momentu osiągnięcia maksymalnych pułapów pomocy); 2) intensywności procesów gospodarczych zachodzących w obrębie stref, czego odbiciem będą kwoty podatku VAT podlegające wpłatom do urzędów skarbowych; 3) odnotowywania przyrostów zatrudnienia w poszczególnych strefach i poziomu osiąganych tam zarobków, czego skutkiem będą zwiększone wpływy do budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz zwiększone wpływy z tytułu narzutów płacowych na rzecz ZUS-u; 4) poziomu sum podatku od nieruchomości płaconego budżetom gmin, na których terenie funkcjonują podstrefy SSE; 5) konieczności poniesienia przez gminy wydatków związanych z budową infrastruktury na potrzeby inwestorów wyrażających zainteresowanie inwestowaniem w obszarach SSE. Relatywnie mniejszy wpływ na kształt bilansów, podobnie jak dotychczas, mieć będą utracone przez budżet państwa wpływy z podatku dochodowego od spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi.

Literatura

- Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2006*, Ministerstwo Gospodarki, maj 2007.
- Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2007*, Ministerstwo Gospodarki, maj 2008.
- Informacja o realizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych. Stan na 31 grudnia 2008*, Ministerstwo Gospodarki, maj 2009.
- Kryńska E. (red.), *Polskie specjalne strefy ekonomiczne: zamierzenia i efekty*, Scholar, Warszawa 2000.
- Siudak P., Wątorok B., *Specjalne strefy ekonomiczne w Polsce w latach 1995-2009*, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy, Legnica 2011.
- Specjalne Strefy Ekonomiczne, stan na dzień 31 grudnia 2004 r.*, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, marzec 2005.
- Specjalne strefy ekonomiczne na koniec 2005 r.*, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, 2006.

THE INFLUENCE OF “INVEST-PARK” – WAŁBRZYCH SPECIAL ECONOMIC ZONE ON PUBLIC FINANCE SECTOR

Summary: The influence of special economic zones on public finance system can be perceived both in terms of the benefits it brings as well as drawbacks resulting from depleting the system's revenue. The assessment of the zone's activity requires comparing data provided by The Ministry of Economy, The Ministry of Finance, The Office of Fair Trading as well as by the relevant Municipal Councils and Community Offices. It also requires conducting research among the entrepreneurs running their businesses in a particular zone. While doing so, it is vital to make certain assumptions. The aim of the article is to present the assessment of benefits and costs for the public finance system, which resulted from the functioning of Wałbrzych Special Economic Zone between the years 1998 and 2008.

Keywords: special economic zone, cost, balance.